

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีที่ทันสมัย ยุคของโลกไร้พรมแดน ซึ่งทำให้การเคลื่อนย้ายทุนและปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศเป็นไปได้อย่างคล่องตัว ทำให้ข้อได้เปรียบในอดีต ซึ่งหมายถึงการมีทรัพยากรธรรมชาติและการมีกำลังคนมาก ไม่ใช่ปัจจัยหลักที่เป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันอีกต่อไป หากแต่ข้อได้เปรียบที่สำคัญในปัจจุบันคือการมีกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ มีภูมิปัญญา รู้เท่าทันคน สามารถปรับตัวได้ทันในระดับท้องถิ่นและในระดับสากล สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ทันในเชิงการค้าและการยืนหยัดอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีในเวทีโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 2543)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร The World Competitiveness Yearbook 1998 ของ International Institute for Management Development (IMD) สะท้อนให้เห็นถึงสภาพเสื่อมถอยของประเทศไทยในศักยภาพการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดคำถามว่า ทำไมประเทศไทยซึ่งได้เปรียบทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด จึงไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้แม้กระทั่งประเทศที่อยู่ในแบบทวีปเอเชีย อย่าง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ไต้หวัน หรือเกาหลี ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) พบว่า เกิดจากปัญหาความด้อยคุณภาพของคนอันเนื่องมาจากการด้อยคุณภาพของ "ระบบการศึกษา" ที่ไม่ยึดหยุ่น หลักสูตรที่ล้าสมัย ไม่สอนให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไม่เอื้อต่อการแข่งขันในระยะยาว รวมไปถึงความด้อยคุณภาพของครูผู้สอน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ และเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ เมื่อคนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีศักยภาพสูง มีคุณค่า มีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ล้วนแต่เป็นผลมาจากการศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้นการศึกษาในฐานะกลไกอันสำคัญยิ่งของการพัฒนาคน จึงเป็นสิ่งที่สังคมประเทศไทยหวังพึงพาให้เป็นเครื่องมือเตรียมและสังคมให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิรูปการศึกษา (educational reform) จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเตรียมคนและสังคมให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดตามมาในอนาคต ทั้งนี้เพราการศึกษาและการพัฒนาบุคคลคือ กุญแจแม่ (master key) ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทั้งหลาย (วิชัย ตันศิริ, 2539)

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษากันอย่างกว้างขวาง เพื่อก้าวให้ทันต่อกระแสโลก ภัยคุกคามที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม นับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ผลให้ประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียมีการเคลื่อนไหวอย่างมาก เพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากภาวะดังกล่าว และรับมือกับความท้าทายและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน

ผู้นำและผู้กำหนดนโยบายในหลายประเทศ ได้สร้างวิสัยทัศน์ขึ้นโดยที่ให้เห็นว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของ การพัฒนาประเทศไทย และสังคมโลกที่มีการแข่งขันสูง รัฐบาลมาเลเซียภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีมาหะธีร์ ได้เสนอวิสัยทัศน์ 2020 โดยเน้นว่า “การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการสร้างเสริมความเป็นเอกภาพของประเทศไทย ความเสมอภาคในสังคม และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ” สรุปผู้นำของประเทศไทยสิงคโปร์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “โรงเรียนแห่งความคิด ชาติแห่งการเรียนรู้” เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงการศึกษา และรณรงค์ให้การเรียนรู้เป็น “วัฒนธรรมของชาติ”

จากแนวทางและยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยต่างๆ จึงเป็นบทเรียนที่สำคัญสำหรับประเทศไทย เพื่อตั้งรับและก้าวให้ทันสังคมโลกอย่างรุ้งเท่าทัน เพราโลก การศึกษาในศตวรรษใหม่ยิ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ ประเทศไทยต่างๆ จึงให้ความสำคัญต่อการศึกษา และใช้การปฏิรูปการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศไทยเพื่อก้าวให้ทันกระแสโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวภาคเอกชนในประเทศไทยและนักวิชาการ ได้เล็งเห็น เรื่องนี้มานานกว่า 10 ปี แต่ภาครัฐและวงการศึกษาไม่ได้ตระหนักในเรื่องนี้ จนกระทั่งเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2537 ผู้มีประสบการณ์ภาคเอกชนและภาครัฐ 4 คน ได้แก่ นายบัณฑูร ล้ำจำ กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกสิกรไทย นายวิจิตร ศรีสัมาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ในขณะนั้น นายโกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้น และนายลิปปันท์ เกตุทัต

ประธานกรรมการปีต่อเดี่ยมแห่งประเทศไทย ในขณะนั้น ได้หารือร่วมกันและเห็นว่า ต้องปฏิรูปการศึกษา (ลิปปันท์ เกตุทัต, 2545) โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนการสอน เนื่องจากสังคมทุกวันนี้เข้มข้น ซับซ้อน เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว มุขย์ไม่สามารถเชิงรุกความซับซ้อนและความเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ เนื่องจากการเรียนโดยการท่องหนังสือหรือเอารวบ เป็นตัวตั้ง ไม่สามารถทำให้มุขย์เชิงรุกและแก้ปัญหาเหล่านี้ได้

นอกจากนี้ ศ.นพ.กรະแส ชนาวงศ์ ยังได้กล่าวไว้ว่า “ผมถือว่าการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเห็นว่าเราจำเป็นต้องร่วมมือกันปฏิรูปการศึกษาโดยเร่งด่วน หากประเทศไทยยังมีคนที่มีความรู้น้อย มีความคิด และโลก관แคบ ก็จะก่อให้เกิดวิกฤตในบ้านเมืองเรามากขึ้น โดยเฉพาะวิกฤติทางปัญญา....ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างคนไทยใหม่สามารถพัฒนาและเพิ่มคุณค่าด้านทุนมุขย์และทุนทางสังคมของประเทศไทย ซึ่งลักษณะของคนไทยที่สังคมต้องการ ได้แก่ มีความรู้คุณธรรมและความสุข มีความคิดสร้างสรรค์และมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก...”

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาคน โดยใช้การเรียนการสอนในด้านแนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาสังคมที่เข้มแข็งมีดุลยภาพ ส่วนหนึ่งคือสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันโลก เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง สามารถสั่งสมทุนทางปัญญา วิชาและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง ยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้อย่างรู้เท่าทันโลก โดยการพัฒนาคุณภาพคน ปฏิรูปการศึกษา

ที่ผ่านมาทุกฝ่ายในวงการศึกษาได้ระหนักรถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และพยายามปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพมากอย่างต่อเนื่อง แต่เท่าที่ทำมีลักษณะเป็นการปฏิสังขรณ์ คือ ซ้อมแซม ปรับปรุง ประดุ ซาบatha ยังมีได้ลงลึกมากพอถึงการเปลี่ยนแปลงในหัวใจ ความคิด จิตสำนึกของคน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงเป็นจุดเริ่มต้นนำมาสู่จุดเปลี่ยนของการ ปฏิรูป กระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือ กฎหมายแม่บททางการศึกษาสำหรับใช้จัดการศึกษาของประเทศไทย นับได้ว่าเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของ

ประเทศไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชา ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติขึ้น

การปฏิรูปการศึกษา หรือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ดีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยการร่วมมือกันจากทุกฝ่ายในการที่จะผนึกกำลังและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ ครุอัจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง สถาบันการศึกษา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สื่อมวลชน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดผลในวงกว้าง กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงทั้งประเทศ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในด้านทัศนคติและพฤติกรรม จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้การสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูล กระจายข่าวสาร ไปสู่สาธารณะ โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ หลายประการเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน การยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ กลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นวิธีการวางแผนและดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจอื่นๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในสาระสำคัญ ฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ และสร้างกระแสการปฏิรูปให้อยู่ในสังคม

การประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษานั้น เวิ่งตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2544) และต่อไปในอนาคต ซึ่งจำเป็นที่ต้องใช้กลวิธี และสื่อในการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งประเทศ นอกจากนั้นยังต้องมีการกระทำการอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงกระบวนการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล โดยศึกษาหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยจะพิจารณาถึงกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ รูปแบบการสื่อสาร การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ รวมถึงกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ

นอกจากนั้นแล้วยังมุ่งศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับของ ครู ที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ไปสู่การปฏิบัติและสัมฤทธิ์ผลได้นั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนคนไทยทั้งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ครู” ในฐานะผู้ให้การศึกษาของ

ชาติ และถือได้ว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ เพราะครูจะมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยต้องปรับเปลี่ยนบทบาทกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน (อัมพร ประเสริฐสุข, 2543) ซึ่งการศึกษาในส่วนนี้ เพื่อให้ทราบถึงระดับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับของครูที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อจะเป็นประโยชน์สำหรับแนวทางในการวางแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ด้วยเหตุนี้การวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาทั้งในส่วนของผู้ส่งสาร (Source) คือศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษาแห่งชาติ ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่มีการส่งสาร (Message) ผ่านช่องทางการสื่อสาร (Channel) โดยใช้หลักการประชาสัมพันธ์ และนอกจากนี้ยังศึกษาถึงผู้รับสาร (Receiver) ในที่นี้คือกลุ่มครู ว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร มีความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด

ปัญหานำการวิจัย

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีกระบวนการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาอย่างไร

2. ครูมีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาอย่างไร

3. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ ลักษณะทางประชากร และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และเป็นความสัมพันธ์ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

2. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูป
การศึกษาของครู

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร การเปิดรับข่าวสาร
ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครู

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีความแตกต่างทางลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา^{รายได้} ประสบการณ์ความเป็นครู ประเภทของสังกัดโรงเรียน และระดับชั้นที่สอนแตกต่างกัน มี
การเปิดรับข่าวสารเรื่องการปฏิรูปการศึกษาต่างกัน

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของครู มีความสัมพันธ์กับ
ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

3. ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับ^{การปฏิรูปการศึกษาของครู}

4. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการปฏิรูป
การศึกษา

5. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูป
การศึกษาของครู

6. ทัศนคติต่อการปฏิรูปการศึกษามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการ
ศึกษาของครู

7. การเปิดรับข่าวสารสามารถอธิบายเรื่องการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ดีที่
สุด

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากระบวนการประชาสัมพันธ์เรื่องปฏิรูปการศึกษา ในด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544
2. ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์

ผลของการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และมีการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครู ภายหลังจากที่ได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการการปฏิรูปการศึกษาไปแล้ว

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การปรับเปลี่ยนกระบวนการในการศึกษา โดยเฉพาะวิธีการเรียนการสอนจากเดิมที่เน้นครูเป็นผู้สอนหรือถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด หรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

กระบวนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ สอดคล้อง และต่อเนื่องกัน ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจสถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดกิจกรรมและลือที่จะใช้ และการกำหนดงบประมาณ และการประเมินผล

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ทางด้านการสื่อสาร ทั้งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างความรู้ ตลอดจนความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ไปยังสาธารณะ

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบออยครั้งในการรับฟังข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆ

ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง ความรู้ในความหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล

ทัศนคติต่อการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของ ครู ที่ มีต่อการปฏิรูปการศึกษา

การยอมรับ หมายถึง การให้ความร่วมมือในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูปการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการนำไปเผยแพร่ หรือชี้แจงให้ผู้ร่วมงานได้มีความรู้ ความเข้าใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของ ครู ที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและสนองความต้องการและความคิดเห็นด้านการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย